

Camins de natura, itineraris vitals

Història de l'educació ambiental.

Descripció de la iniciativa:

L'educació ambiental des d'entitats, centres educatius, empreses i ajuntaments s'ha convertit en un element indispensable en vista dels reptes ambientals que ha d'abordar la nostra societat: reptes globals com el canvi climàtic o la pèrdua de biodiversitat, i reptes més locals com la mobilitat, la contaminació de l'aire, la gestió de l'aigua, els residus o la degradació dels espais naturals. Sorgeix aleshores la necessitat de crear consciència ambiental i de triar quines estratègies i metodologies pedagògiques cal seguir per aconseguir que l'educació ambiental esdevingui un recurs per formar una ciutadania compromesa i corresponsable, favorable a l'acció per al canvi necessari.

Camins de natura neix a partir d'un recull de documents sobre l'educació ambiental a Catalunya, que servirà com a **guió per a l'exposició** "Camins de natura, itineraris vitals". El projecte és una doble celebració i una festa compartida: els 40 anys del **primer itinerari** de natura a Catalunya, al bosc de Santiga a Barberà del Vallès, i els 30 anys de la **fundació** de la **Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA)**.

L'itinerari del bosc de Santiga va ser la resposta, l'any 1975, del Departament de Botànica de la Universitat Autònoma de Barcelona a la petició que havien rebut de l'empresa que gestionava el polígon industrial de Santiga a

Barberà del Vallès. Es tractava de donar un ús educatiu a un bosquet de 16 hectàrees que quedava en els barrancs que el polígon no aprofitava.

La Societat Catalana d'Educació Ambiental va néixer deu anys després, a partir d'una colla de joves entusiastes defensors del territori, que van començar a promoure itineraris arreu de Catalunya amb l'esperança que la població conegués el funcionament dels ecosistemes i la interpretació del paisatge per comprometre's a salvaguardar-los. El projecte tenia l'objectiu **de destacar el valor dels itineraris de natura com a font d'experiència directa amb el territori, la salut i la identitat cultural**.

Al llarg de la història de l'educació ambiental a Catalunya els itineraris han tingut un paper destacat i, per aquest motiu, a través de l'exposició "Camins de natura, itineraris vitals" i dels itineraris paral·lels, que es van oferir durant la seva itinerància a Barcelona, es va posar en relleu com aquestes experiències no només permeten conèixer els ecosistemes, sinó que també ajuden a comprendre la nostra interdependència amb el medi, fet imprescindible per afavorir la conservació del territori, els recursos naturals i promoure un desenvolupament més sostenible.

23

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Recuperar la memòria de la feina feta al llarg de les darreres dècades ens permetrà planificar més creativament el que cal fer més endavant.

L'exposició es va inaugurar el 9 de setembre de 2015 al Palau Robert i hi va romandre oberta al públic fins al 31 de gener de 2016. A més de l'exposició, s'oferien itineraris guiats per l'entorn més proper, en aquest cas prop de la ciutat de Barcelona, però també a tot el territori català. També es van posar a disposició d'escoles i grups organitzats activitats autoguiades per dur a terme als jardins del Palau Robert i, des de la pàgina web del projecte, es proposaven 52 itineraris més per poder fer de manera autònoma.

Paral·lelament al projecte Camins de natura, l'Aula Ambiental Bosc Turull, un equipament municipal gestionat per la Societat Catalana d'Educació Ambiental, coorganitza, juntament amb altres equipaments (Aula Ambiental Sagrada Família, Aula Ambiental de les Corts, Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola i La Fàbrica del Sol), el **cicle Camins de Natura a Barcelona**, un cicle gratuït que oferia a la ciutadania un recorregut per quatre itineraris de natura lligats a la ciutat de Barcelona:

- Visita a l'exposició "Camins de natura, itineraris vitals": un recorregut visual per diferents espais naturals i itineraris de Catalunya.

- Les deus del pantà: un descobriment dels petits tresors patrimonials que amaga el pantà de Vallvidrera i de les fonts que l'alimenten.
- Georecerca dels camins de l'aigua al gòtic: una gimcana per a amants de les apps i les xarxes socials per conèixer el cicle urbà de l'aigua a través de les fonts de beure més emblemàtiques de Barcelona.
- Descubrim Vallcarca des del bosc Turull: una passejada pels aspectes històrics, ambientals i paisatgístics de Vallcarca tot passant pel bosc Turull i arribant al mirador del Park Güell, per descobrir el vessant ambiental de l'àrea forestal.

Per saber-ne més: <http://caminsdenatura.cat/>

Objectiu del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: Objectiu 1. Biodiversitat: del verd urbà a la renaturalització de la ciutat.

Durada: Exposició "Camins de natura, itineraris vitals": del 9 de setembre de 2015 al 30 de gener de 2016. Cicle Camins de Natura: del 26 de gener de 2016 al 20 de febrer de 2016.

Valors destacables de la bona pràctica: Iniciativa col·laborativa, innovadora, comunicativa, replicable i pedagògica.

Impulsor: Societat Catalana d'Educació Ambiental.

24

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Contacte: Societat Catalana d'Educació Ambiental | scea@scea.cat | www.scea.cat | [/scea.cat](https://www.facebook.com/scea.cat) (facebook) | [@scea_cat](https://twitter.com/scea_cat) (twitter) | Aula Ambiental Bosc Turull, Passeig Turull, 2. 08023 Barcelona.

Col·laboradors:

Exposició: La Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Fundació "la Caixa" i la Fundació Abertis, que han aportat els fons necessaris, els socis de la SCEA, el Consell Assessor, que ha aportat molta informació històrica i els criteris de valor que només donen els anys d'experiència, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona i el Centre d'Educació Ambiental Can Coll.

Cicle: Aula Ambiental Bosc Turull, Aula Ambiental Sagrada Família, Aula Ambiental de les Corts, Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola i La Fàbrica del Sol.

Indicadors associats

Exposició: 38 itineraris (8 dels quals es van dur a terme en els entorns més propers de Barcelona) **amb 675 assistents;** **9 grups escolars (215 assistents)** van visitar l'exposició guiats per l'educadora ambiental i **prop de 14.400 persones** van visitar l'exposició.

Cicle Camins de Natura a Barcelona: 107 participants

25

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

